

MEDEZEGGENSCHAP STIMULEREN BIJ INDIVIDUELE GEBRUIKER EN COLLECTIEF OVERLEG

In de zomer 2023 vroegen we aan de leden van FOVIG wat voor hen de belangrijkste elementen zijn waarom medezeggenschap wel of niet functioneert. We verwerkten die vragen en oplossingen tot onderstaande tips voor het stimuleren van medezeggenschap voor de individuele gebruiker of via het collectief overleg.

Wil je als collectief overleg ondersteuning bij de opbouw van medezeggenschap in je collectief overleg? Neem dan contact op met Fran Van Hoorebeke, stafmedewerker (info@fovig.be).

EEN OPEN CULTUUR

Tip 1 - Vertrouwen is het vertrekpunt

Participatie en inspraak zijn slechts mogelijk wanneer aan beide kanten vertrouwen is gecreëerd. Investeer in het opbouwen van dat vertrouwen, onder elkaar als collectief overleg maar ook met directie en bestuur. Geef feedback, wederzijds.

Tip 2 - Let op de vorm van de boodschap

Bedenk dat de manier waarop je je boodschap brengt, bepaalt of de inhoud ook wordt gehoord. Vat niet alles op als kritiek; durf 'dank-je-wel' zeggen wanneer je een opmerking krijgt.

Kaart problemen, opmerkingen of klachten aan; maar wees ook alert voor signalen die er op wijzen dat iets verkeerd dreigt te lopen. Signaalkaarten zijn daarbij een hulpmiddel om te zeggen wat je niet mondeling gezegd krijgt.

Tip 3 - Vergeet niemand

Medezeggenschap kent diverse vormen maar is altijd gebaseerd op drie gesprekspartners: gebruikers, netwerk en medewerkers

Tip 4 - Soms is het beter om vooraf af te stemmen

Start met – als gebruikers, ouders – op eenzelfde lijn te zitten. Durf vooraf vergaderen zonder directie erbij.

HET COLLECTIEF OVERLEG VERTEGENWOORDIGT ALLE GEBRUIKERS

Tip 5 - Het collectief overleg is er voor alle gebruikers

De uitdaging bestaat erin te achterhalen wat de gebruiker echt wil vertellen

Tip 6 - Vertrek van wat het teweeg brengt bij de gebruikers

Als ouder 'lees' je je kind; laat dit ook de sterkte zijn van je medezeggenschap

VERBIND HET COLLECTIEF OVERLEG MET ALLE VORMEN VAN MEDEZEGGENSCHAP VAN GEBRUIKERS

Tip 7 - Zorg voor doorstroming

Participatie en inspraak gebeuren op vele plaatsen en niet alleen in het collectief overleg. Maar alle vormen van participatie en inspraak moeten verbinding maken met het collectief overleg.

Tip 8 - Delegeer

Sommige items horen niet thuis in het collectief overleg maar op een andere plek. Geef dat thema de juiste plek en zorg voor feedback naar het collectief overleg

VERSTERK JE COLLECTIEF OVERLEG

Tip 9 - Bouw je medezeggenschap uit op maat van de voorziening

Leg je oor te luisteren in voorzieningen waar het collectief overleg goed loopt maar neem niet klakkeloos over.

Tip 10 - Kalender en agenda

Maak een kalender op bij de start van het werkjaar. Leg de topics vast. De voorzitter van het collectief overleg bepaalt de agenda, samen met de leden en in overleg met de directie

Tip 11 - Werk met een thematisch collectief overleg om mensen te betrekken

Zoek per topic leden die goesting en kennis hebben om met het onderwerp aan de slag te gaan. Denk na over het profiel van de leden die je wil betrekken

Tip 12 - Organiseer het verloop van de vergadering

Neem de vergadering in handen. Houd je aan de vooropgestelde timing. Zorg na ieder agendapunt voor een duidelijke conclusie

Maak een degelijk verslag; noteer over welke punten je advies geeft en met welk resultaat. Bepaal wie allemaal het verslag krijgt; vergeet zeker de voorzitter van het bestuursorgaan niet

Tip 13 - Versterk de impact van je collectief overleg

Zorg dat je goed gedocumenteerd bent als collectief overleg. Bereid eventueel het collectief overleg samen voor in een voorvergadering; zo vermijd je dat tijdens de vergadering de neuzen in alle richtingen schieten.

Maak gebruik van de vormingsmogelijkheden die FOVIG aanbiedt.

BESCHERMING VAN DE LEDEN VAN HET COLLECTIEF OVERLEG

Tip 14 - Bewaak dat je in het collectief overleg vrijuit kan praten

Erken dat participatie en inspraak vertrekken van een afhankelijke positie: je kind, broer, zus, ... woont in de voorziening; dat maakt je kwetsbaar in wat je zegt en doet. Versterk elkaar in het zoeken naar die gelijkwaardigheid; zoek samen met de professionals naar een gemeenschappelijk taal die iedereen verstaat

Wees alert voor signalen die wijzen op misbruik van die afhankelijke positie.

Tip 15 - Val steeds terug op je rol als vertegenwoordiger

Vat wat gezegd wordt niet persoonlijk op maar probeer er afstand van te nemen. Laat niet toe dat je stem wordt gebruikt tegen je kind, je broer, je zus ...

Tip 16 - Laat je goed ondersteunen

Je bent niet echt daarin opgeleid en komt tegenover professionals te staan; zorg dat je je inleest en dat je beschikt over de noodzakelijke documenten, zodat je mee kan praten.

Hier is een rol weggelegd voor de voorziening; spreek hen daar ook op aan.

FRAN VAN HOOREBEKE
STAFMEDEWERKER